

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Mustafa Kemal University Journal of the Faculty of Education
Yıl/Year: 2022 ♦ Cilt/Volume: 6 ♦ Sayı/Issue: 9, s. 108-134

**YARGITAY'IN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI PERSONELİNE İLİŞKİN VERDİĞİ KARARLARIN
İNCELENMESİ**

Prof. Dr. Erdal TOPRAKÇI

Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, erdal.toprakci@ege.edu.tr

Orcid: 0000-0001-9552-9094

İbrahim AKIŞ

MEB, Öğretmen, ibrahimakis35@hotmail.com

Orcid: 0000-0001-5137-7893

Özet

Bu araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı personelinin (merkez örgütü personeli hariç) görevlerini icra ederken ortaya çıkan ve temyiz için Yargıtay'a aksetmiş davalarının incelenmesi amaçlanmıştır. "Millî Eğitim Bakanlığı personeli ile ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri nelerdir?" sorusu cevaplanmaya çalışılmıştır. Araştırma nitel ve durum çalışması deseninde doküman incelemesi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verileri Yargıtay'ın resmi çevrimiçi sayfasında yer alan ve Yargıtay'ca karara bağlanan dava belgelerinden elde edilmiştir. Çalışma ile ilgili belgelere Yargıtay'ın resmi internet sitesi üzerindeki örnek karar arama bölümünden yararlanılarak ulaşılmıştır. Yargıtay karar arama sitesinde yayında olan 605 karar incelemeye alınmıştır. Resmi olma özelliği ile güvenilir nitelik taşıyan belgeler betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sayıca diğerlerinden (memur, hizmetli, müdür vs.) fazla sayıda suç işlediği ve en fazla "vücut dokunulmazlığına karşı suçlar" ile "cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan" yargılandığı anlaşılmıştır. Öğretmenlerin ardından sırasıyla okul yöneticileri, memurlar, il ve ilçe Millî Eğitim müdürlüğü yöneticileri ve hizmetliler gelmektedir. Okul yöneticileri, memurlar ve il ilçe yöneticileri zimmet, irtikâp ve görevi kötüye kullanma suçları çoğunlukta olmak üzere en fazla "Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar" dan yargılanırken, hizmetlilerin en fazla "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar" dan yargılandığı belirlenmiştir. Araştırmacıların betimsel olan bu çalışmayı derinleştiren nitelikte nedensel çalışmalar yapılması ve suç işleme oranlarını azaltmada geliştirmeye dayalı bir denetim yaklaşımının benimsenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Denetimi, Yargıtay Kararları, Eğitim Yöneticisi, Öğretmen, MEB Personeli

**EXAMINATION OF THE DECISIONS OF THE SUPREME COURT ON THE PERSONNEL OF
THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION (MoNE)**

Abstract

In this research, it is aimed to examine the cases of the Ministry of National Education personnel (except the central organization personnel) while performing their duties, which were reflected to the Court of Cassation for appeal. "What are the characteristics of the Supreme Court cases that were decided on the personnel of the Ministry of National Education?" The question has been tried to be answered. The research was carried out with document analysis in a qualitative and case study pattern. The data collection tool of the study consists of case documents on the official online page of the Court of Cassation and concluded by the Court of Cassation. The documents were accessed by using the sample decision search section on the official website of the Court of Cassation. In the decisions published on the Supreme Court decision search website, 605 decisions related to the education processes were examined in the word-based searches regarding the personnel of the Ministry of National Education on the Penal Chambers. Documents that are reliable in terms of being official were subjected to descriptive analysis. As a result of the research, it was understood that the teachers committed more crimes than the others and they were tried mostly for 'offences against physical integrity' and "offences against sexual inavailability". After the teachers, school administrators, civil servants, provincial and district National Education directors and servants come respectively. It has been concluded that school administrators, civil servants and provincial district administrators are mostly tried for "Crimes Against the Reliability and Functioning of the Public Administration", mostly for embezzlement, malpractice, and for "Crimes Committed Against Assets". It can be suggested that researchers can carry out causal studies that deepen this descriptive study and adopt an improvement-based control approach in reducing crime rates.

Key Words: Educational supervision, Supreme Court decisions, Educational administrator, Teacher, MoNE Staff

Giriş

Toplumsal bir varlık olan insan, yaşamını devam ettirme çabası içindeyken farklı beklenti, amaç, gereksinim ve görevleriyle toplumun devamlılığını sağlamada önemli rol oynayan çeşitli kurum/örgüt ve kuruluşların ortaya çıkmasını ve gelişmesini sağlamaktadır. İnsanlar bireysel güçlerini aşan durumlarda bilinçli iş birliği yaparak ortak amaçlar doğrultusunda örgütler kurarlar ve bu örgütler amaçlarını gerçekleştirdikleri sürece varlıklarını sürdürebilirler (Aydın, 1994). Toprakçı (2008) toplumsal yapı içerisinde aile, din, siyaset, hukuk, ekonomi, eğlence, sağlık, ulaşım, iletişim, güvenlik gibi birçok kurum olduğunu belirtmiş ve belli hedefler doğrultusunda örgütlenmiş bireylerin oluşturduğu kurumların en önemlilerinden birinin de eğitim olduğunu vurgulamıştır.

Toplumsal varlığın devamı ve ona fayda sağlayacak nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini amaç edinen eğitim kurumu toplumsallaştırma görevini yerine getirmekte ve toplumun geleceğini şekillendirmektedir. Toprakçı (2016) formal eğitimi; bireyin davranış, zihin ve duygusunda başta kendisi sonra içinde bulunduğu toplum ve onun da içinde bulunduğu uluslararası toplumu (evrenseli) mutlu edecek oluşum ve dönüşümleri yapmak olarak tanımlayarak eğitimi toplumsalın da ötesine taşımaktadır. Buna göre uluslar üzerinde yaşadıkları dünyayı sürdürülebilir kılmak için eğitimle birlikte hareket edebilirler. Ancak tıpkı Türk Milli Eğitiminin amaçlarında olduğu gibi; "Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı kişiliğe sahip, insan haklarına saygılı, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmek" (1739 METK) başlangıç noktasının dahil olunan toplum olduğu da unutulmamalıdır.

Eğitim sistemi Türkiye de anayasa ve anayasaya dayandırılarak hazırlanan yasa, yönetmelik ve tüzüklerle düzenlenmiştir. Eğitim ve öğrenim hakkı, kapsamı, düzenlenmesi ve güvence altına alınmasına ilişkin genel esaslar Anayasanın 42. Maddesiyle, "Devletin kamu ve iktisadi teşebbüsleri ile diğer kamu hizmetlerine ilişkin görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği" hükmü ise anayasanın 128. Maddesiyle hükme bağlanmıştır. Türk Milli Eğitiminin genel ve özel amaçlarını kapsayan genel esasları, genel ilkeleri, etkinlikleri ve görevleri 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş, eğitim ve öğretim hizmetlerinin devlet adına yürütülmesi, gözetim, denetim ve sorumluluğu Millî Eğitim Bakanlığına devredilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı belli bir plan ve program dahilinde toplumsal kuruluşlardan biri olan okullar aracılığıyla eğitim öğretim hizmetlerini sürdürmektedir. Altunay (2020), eğitim kurumlarındaki birey sayısının artması, bireylerin işlevlerinin çeşitlenmesiyle eğitim süreçleri sırasında sınıflar ve okullar arasında eşgüdümleme sorunlarının ortaya çıktığını dolayısıyla eğitim kurumlarının amacına uygun olarak işlevlerinin yürütülmemesi sorununun yaşanmasından dolayı eğitim kurumlarının denetlenmesi gerektiğinin altını çizmiştir. Dolayısıyla toplumun gereksinimlerini karşılayan önemli bir başka kurum da denetim olarak karşımıza çıkmaktadır.

Genel anlamda denetim, örgütlerin verimliliklerinin artması için uygulamaların ölçülmesi süreci olarak tanımlanırken, Başaran (2000) denetimi, örgütsel hedeflerin hayat bulabilmesi için örgüt planlamasına ait faaliyetlerin takip edilmesi, gerekli yerlerin düzeltilmesi ve tüm geliştirme süreçleri olarak tanımlamaktadır. Taymaz (2011) ise, görevlendirilen memur ya da müfettiş tarafından yapılan, kamu çalışanlarının görevlerini kanuna göre gerçekleştirip gerçekleştirmediklerini, ihmal ve dikkatsizlik sonucu hata yapılıp yapılmadığını belirleyen denetleme işi olarak tanımlamıştır. Apan (2011)'a göre denetim kamu kurum ve kuruluşlarının eylem ve işlemlerinde vatandaş ve sistemi keyfiliğe karşı koruyan temel araçlardan biridir. Eğitim kurumlarının denetimle ilişkisinden ortaya çıkmış bir kavram olan eğitim denetimi ise girdisi ve çıktısı insan olması sebebiyle daha da bir önem kazanmaktadır. Toprakçı ve Akçay (2016) eğitim denetimini, eğitim örgütlerinin amaçlarını gerçekleştirme düzeyini saptamak, en iyi çıktıları elde etmek için gereken tedbirleri almak ve sürecin gelişimini sağlama çabalarının tümü olarak tanımlamıştır. Türk eğitim sisteminde de işlerliği mevzuatla belirlenen çeşitli denetim birimleri

kurulduğu ve kalitenin arttırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında zamanla yapılarında değişimler meydana geldiği görülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı teşkilat yapısı bünyesinde denetime tabi olacak konularla ilgili olarak MEB Teftiş Kurulu Başkanlığı bulunmakta ve bu birim doğrudan bakana bağlı olup, bakan adına merkez örgütü birimlerinin, il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin, ilk ve ortaöğretim kurumlarının teftiş ve denetimini yapmaktadır (Resmi Gazete, 2017). Bu denetimler sadece okul ve kurumlarda iş ve işleyişle ilgili denetimler olmayıp şikayetler sonucu başlatılan soruşturma görevlerini de kapsamaktadır. Yapılan şikayetler sonrasında ilgili kişilerin (şikayetçi, şikâyet edilen, bilgisine başvuru) ifadeleri ile soruşturma dosyası açılmakta ve konuya ilişkin eldeki verilerle sonuca varılmaktadır. Denetim sürecinde konunun niteliğine göre eş zamanlı mahkeme süreci başlamış, mahkemeye taşınmasına karar verilmiş ya da hatalı denetim kararına bağlı olarak herhangi bir denetim kararı mahkemeye taşınabilmektedir. Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun olan 5235 Sayılı (Resmî Gazete,2004) Kanun'a göre bölge adliye mahkemelerinin de göreve başlamasıyla adli yargı kolunda iki dereceli mahkeme sisteminden üç dereceli mahkeme sistemine geçilmiştir. Bu sisteme göre hem ceza hem de hukuk davaları ilk aşamada yerel mahkemelerce karara bağlanır. 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete başlayan Bölge Adliye Mahkemeleri (İstinaf Kanun Yolu) ilk derece mahkemeleri ile temyiz incelemesi arasında, ikinci derece bir denetim mekanizması, kanun yolu görevi görür ve yerel mahkemelerde verilen kararları inceleyebilir. Adli yargıdaki yapılanmanın en üstünde bulunan, kanun yollarından biri olan temyiz yapıldığı üst dereceli yüksek mahkeme ise Yargıtay'dır.

2797 numaralı, 08.02.1983 tarih ve 17953 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Yargıtay Kanunu'nun 1.maddesine göre; "Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciiine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii olup, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile bu Kanun ve diğer kanunların hükümlerine göre görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" şeklinde tanımlanmaktadır (Yargıtay, 2018). Toprakçı, Beytekin ve Doğan (2018)'a göre; eğitim kurumlarında görevli yönetici, öğretmen, memur, öğrenci ve okul ile ilişkisi olan diğer tüm paydaşların hukuki durumları, hakları ve denetimlerinde sistemin amacına ulaşmasında hukuka gereksinim duyulmuş ve Yargıtay'ın da içinde bulunduğu hukuk sistemini eğitim denetiminin bir parçası olduğu belirtilmiştir.

Türk eğitim sisteminin sorunlarını en aza indirebilmek için eğitimin amaçları doğrultusunda insan kaynağının etkili kullanılması ve yönetilmesi gerekmektedir. Öntaş (2012)' a göre insan kaynağı; örgütün en üst yöneticisinden en alt kademedeki personele kadar tüm çalışanları kapsamakta, sadece örgüt içinde değil örgüt dışında da potansiyel olarak yararlanılabilecek iş gücünü ifade etmektedir. Okul toplumu üyelerinin kişisel bakış açıları, deneyimleri, yaşam tarzları, kıdemleri vb. nin farklı olmaları zaman zaman sorunlar yaşanmasına neden olabilmekte ancak istenen, bu anlaşmazlıkların asgari düzeyde tutulması ve çözüme kavuşturulmasıdır (Toprakçı ve Altunay, 2015).

Alanyazın incelendiğinde denetim organlarından olan yüksek mahkemelerle ilişkilendirilmiş çalışmalara rastlandığı görülmüştür. Toprakçı (2009), "Öğretmenlerin Suç Karnesi" adlı araştırmasında öğretmenler ile diğer bazı meslek grupları arasında suç işleme ve suça karışma konusunda karşılaştırma yaparak ilgili mesleklerden öğretmenlerin daha az suça karışan meslek grubundan olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı çalışmada okul yöneticilerinin öğretmenlere göre daha fazla suça karışması da çalışmanın bir başka bulgusu olarak sunulmuştur. Toprakçı ve Taş'ın (2020) "Yargıtay'ın Okul Müdürlerine İlişkin Verdiği Kararların İncelenmesi" adlı çalışmasında okul müdürlerinin çoğu davasının personelle ilgili davalardan oluştuğu ve açılan davaların ağırlıklı konusunun görevin kötüye kullanılması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toprakçı, Beytekin ve Doğan'ın (2018) "Yargıtay'ın Özel Öğretim Kurumlarına İlişkin Verdiği Kararların İncelenmesi" adlı çalışmasında özel eğitim kurumlarına ilişkin yargıtay davaları ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Buna

göre özel öğretim kurumlarına ilişkin davaların %98'i maaş, sigorta, fazla mesai, iş akdi feshi konularını kapsayan özlük hakları hakkındaki davaları oluştururken, %2'lik bir kısmını ise maddi manevi tazminat, fikri ve sınai haklar, servis taşımacılığı ve kayıtlanma konularını kapsamaktadır. Ayrıca Toprakçı ve Bakır (2019), Toprakçı ve Ak (2021), İpek ve Hepaksaz (2018), Demirci (2017), Akyel (2016), Ela ve Türkyener (2015), Önder ve Meydanlı (2019), Görgün (2011), Özekicioğlu (2017) tarafından yapılan çalışmalar bir diğer yüksek yargı organı olan Sayıştay raporlarını konu alan, alanyazın sınırlılığı çerçevesinde ulaşılan çalışmalardandır. Tüm bu araştırmalar değerlendirildiğinde Yargıtay'ın Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı dışındaki personelinin geneliyle ilgili yargı kararlarının incelendiği bir çalışma olmadığı görülmüştür. Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı personelinin görevlerini icra ederken meydana gelen ve mahkemelere akseden davalarının Yargıtay'a temyiz yoluyla taşınmış olanlarının incelenmesini amaçlamaktadır. Bu çalışmayla birlikte okul ve diğer eğitim kurumlarında çalışanlar (öğretmenler, yöneticiler, memurlar, hizmetliler) ve diğer ilgililer (veli, öğrenci vb.) Yargıtay'ca görüşülen davaların özelliklerini öğrenerek karşılaşılabilecek yasal sorunlar hakkında fikir edinebilirler. Bunun sonucunda, yapılan eylemin doğuracağı sonuç hakkındaki verilerin kişinin suça karışmasını önleyebilir adımlar atmasını da sağlayabileceği tahmin edilmektedir. Dolayısıyla araştırmanın il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü yönetimiyle okul yönetimi başta olmak üzere kurum yönetimlerine, öğretmenlere ve diğer personellere katkı sunması beklenmektedir. Araştırma Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı dışındaki personel davaları ile sınırlı tutulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın problem ve alt problemleri aşağıdaki şekildedir;

Milli Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili olarak Yargıtay'a temyiz yoluyla taşınmış dava kararlarının özellikleri nelerdir?

1. Kararlar genel özelliklere (karar yılı, yerel mahkeme türü, yerel mahkeme kararı, suç türü, Yargıtay'ın karar alma şekli ve Yargıtay'ın kararı) göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Kararlar personelin görev türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Yöntem

Nitel araştırma, nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algı ve olayların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır. Durum çalışması bir durumun (olgu, olay vb.) olduğu gibi ortaya konmasını içermektedir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada dokümanlar aracılığıyla MEB personel suç türlerinin var olan durumu anlaşılmasına çalışıldığından nitel ve durum çalışması deseninde doküman incelemesi yöntem süreci izlenmiştir.

Verilerin toplanması ve Çalışma Dokümanları

Araştırmada doküman olarak, Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı dışındaki birimlerde görev yapan personele (il ve ilçe milli eğitim müdürleri, şube müdürleri, okul yöneticileri, öğretmenler, memurlar, yardımcı hizmetliler vb.) ilişkin Yargıtay'a temyiz yoluyla taşınan yargı kararlarının yazılı olduğu belgeler kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan belgeleri elde etmek için Yargıtay'ın resmi internet sitesi içerisinde yer alan Emsal Karar Arama (<https://karararama.yargitay.gov.tr/>) bağlantı/link/bölümünden yararlanılmıştır. Emsal Karar Arama sayfasında yapılan kelime bazlı aramalarda son 1000 karara ulaşılabilmektedir. Örneğin "öğretmen" kelimesiyle yapılan aramada son 1000 karar içerisinde araştırma soruları kapsamında eğitim süreciyle alakalı öğretmenlerin suçlarına ilişkin 310 bulguya ulaşılmıştır. Bakanlığın merkez teşkilatı dışında kalan personel (il ve ilçe milli eğitim müdürleri, şube müdürleri, okul yöneticileri, öğretmenler, memurlar, yardımcı hizmetliler vb.) tek tek karar arama sayfasında kelime bazlı aranarak eğitim süreciyle ilgili olan, resmî kurumlarla alakalı kararlardan elde edilen veriler

toplanarak analiz edilebilecek hale getirilmiştir. Özel eğitim kurumları, rehabilitasyon merkezleri, ehliyet kursları, etüt merkezleri vb. kurumlara ait olan veriler araştırmaya dahil edilmemiştir. Ulaşılan kararlar içinden bakanlık merkez teşkilatı personeline ait kararlar ile “Müfettiş” anahtar kelimesiyle yapılan aramada sadece 1 veriye ulaşıldığı için bu karar çalışma dokümanları arasından çıkarılmıştır.

Verilerin Analizi

Yargıtay’ın Ceza Dairelerine yansıyan ilgili personele ait karar belgelerinden toplanan veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Bu yöntemle göre elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre bulgular şeklinde düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Verilerin analizinde ilgili personelin görevini icra ederken dahil olduğu dava kararları tek tek okunmuş ve elde edilen veriler “Ceza Dairesi”, “Karar Yılı”, “Yerel Mahkeme Türü”, “Personelin Görevi”, “Suç”, “Yerel Mahkeme Hükümü”, “Yargıtay Karar Alma Şekli” ve “Yargıtay Kararı” olarak belirlenmiş olan kategorilere işlenmiştir. Analiz esnasında aşağıdaki örnek dava üzerinden şu yol izlenmiştir;

<p>2. Ceza Dairesi 2018/ [karar no (kimlik ifşa olmasın diye yazılmamıştır)] "İçtihat Metni" MAHKEMESİ: Asliye Ceza Mahkemesi SUÇ: Hırsızlık HÜKÜM: Mahkûmiyet Dosya incelenerek gereği düşünüldü; Dosya kapsamına göre; hırsızlık olayının gerçekleştiği okulda hizmetli olarak çalışan ve mesai saatleri dışında okulun anahtarını kullanma yetkisi bulunmayan sanığın okulun içerisindeki kalorifer dairesine girerek kaloriferlerin yanması için kullanılan mazotu bidonlara doldurarak calmaya teşebbüs etmesi şeklindeki eyleminin; TCK'nın 142/2-d maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, suç vasfının belirlenmesinde yanlışlığı düşülerek yazılı şekilde aynı Kanun'un 142/1-a maddesi gereği hüküm kurulması aleyhe temyiz bulunmadığından bozma nedeni yapılmamış, 5237 sayılı TCK'nın 53. maddesinin bazı bölümlerinin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesinin 24.11.2015 tarihinde yürürlüğe giren 08/10/2015 gün ve 2014/140 esas, 2015/85 sayılı kararı da nazara alınarak bu maddede öngörülen hak yoksunluklarının uygulanmasının infaz aşamasında gözetilmesi mümkün görülmüştür. Yapılan duruşmaya, toplanan delillere, gerekçeye, hâkimin kanaat ve takdirine göre temyiz itirazları yerinde olmadığından reddiyle hükmün istem gibi ONANMASINA, 04/04/2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.</p>

Yukarıdaki karar örneğinde görüldüğü gibi altı çizili ve kalın puntuyla belirtilmiş ibareler kategorileri belirlemiştir. Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi dava dosyasına konu olan Hırsızlık, Suç Türü kategorisini, Asliye Ceza Mahkemesi, Yerel Mahkeme Türü kategorisini, Hizmetli Sanık Personelin Görevi kategorisini, Mahkûmiyet, Yerel Mahkeme Hükümü kategorisini, Onama, Yargıtay Kararı kategorisini, Oy Birliğiyle, Yargıtay’ın Karar Alma Şekli kategorisini, 2019 ise Yargıtay’ın Karar Alma Yılı kategorisini biçimlemiştir. Ulaşılan kararlardaki suçlar 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda (Resmi Gazete, 2004) yapılan suç sınıflamasına göre gruplandırılarak analiz edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Sonuçların inandırıcı olması bilimsel çalışmaların önemli ölçütlerinden biri kabul edildiğinden “geçerlik” ve “güvenirlik” oldukça yaygın olarak kullanılan iki ölçüttür. Araştırılan olgu ya da olay hakkında bütüncül bir resim ortaya konabilmesi için araştırmacının elde ettiği verileri ve sonuçların teyidine yardımcı olacak bazı yöntemler (katılımcı teyidi, meslektaş teyidi, çeşitleme) kullanılması gereklidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu araştırma sürecinde de meslektaş teyidine, Sayıştay, Danıştay ve çeşitli kurumlar ile Milli Eğitim bakanlığı denetim raporlarını inceleyen uzman görüşlerine başvurulmuş ve düzenli aralıklarla bir araya gelinerek görüş alışverişinde bulunulmuştur. Araştırmada incelenen dokümanların Yargıtay’ın resmi internet sitesi içerisinde yer alan emsal karar arama bölümünden ulaşılması güvenilirliği, buradan ulaşılan kararların ilgili personellerle sınırlandırılarak seçilmesi de geçerliği artırmaya yönelik önlemlerdendir. Ayrıca yukarıda verilen örnek karar bağlamında, karar metninde yapılan inceleme herhangi bir öznel yargının ortaya çıkmasına sebep olacak şekilde

gerçekleştirilmediğinden araştırmacıya göre farklılaşan bir sonuçla karşılaşılabilir bir durumun olmaması da araştırmanın güvenilirliğine katkı sağlamıştır.

Bulgular

Bulgular alt problemler temele alınarak hazırlanmış ve yine aynı temelde dokümanlardan alıntılarla desteklenerek sunulmuştur.

1. Milli Eğitim Bakanlığı personeline ilişkin davalarda Yargıtay'ın verdiği kararların genel özelliklere göre dağılımları

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Yargıtay’ın Milli Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili yargı kararları genel özelliklerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir? Sorusuna ilişkin ulaşılan kararların genel özellikleri grafik ve tablolarla aşağıda sunulmuştur.

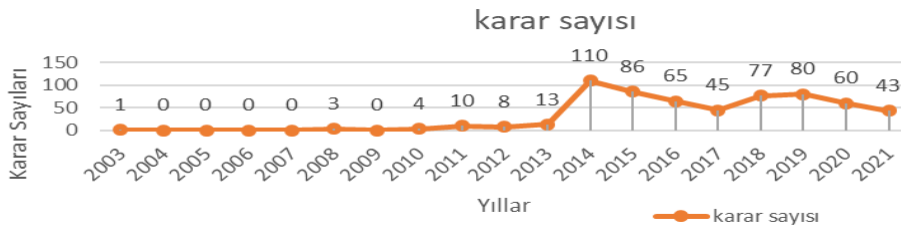
Tablo-1 de Yargıtay kararlarında yapılan taramada Millî Eğitim Bakanlığı personeline ilişkin ulaşılan kararlardan suç bazında elde edilen sonuçların personel görev türüne göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 1: Yargıtay kararlarının personel görev türüne göre dağılımı

Personelin Görevi	n	%
Öğretmen	310	51,2
Okul Müdürü	102	16,9
Okul Müdür Yardımcısı	48	7,9
Hizmetli	38	6,3
Memur	22	3,6
Mutemet	22	3,6
İlçe Milli Eğitim Müdürü	19	3,1
Şef	16	2,6
İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü	11	1,8
İl Milli Eğitim Şube Müdürü	6	1,0
İl Milli Eğitim Müdürü	4	0,7
Okul Müdür Başyardımcısı	4	0,7
Halk Eğitimi Merkezi Müdürü	2	0,3
İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı	1	0,2
Toplam	605	100

Tablo 1 incelendiğinde “Personel” ile ilgili yapılan aramalarda suç bazında 605 karar olduğu görülmektedir. Bu kararların yaklaşık yarısının (%51,2) öğretmenlerle ilgili olduğu anlaşılmıştır. Ulaşılan 102 kararla Okul Müdürleri ikinci sırada iken Okul Müdür Yardımcıları ise 48 kararla en fazla haklarında karara ulaşılan üçüncü personel türü olmuştur. İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısıyla ilgili ise sadece 1 karar vardır.

MEB personeline ilişkin Yargıtay kararlarının karar yılına göre nasıl bir dağılım gösterdiği Grafik 1’ de sunulmuştur.

Grafik 1: Personele ilişkin Yargıtay kararlarının karar yıllarına göre dağılımları

Grafik 1 incelendiğinde Millî Eğitim Bakanlığı personelinin yargılamalarının karar yıllarına göre dağılımları görülmektedir. Ulaşılan verilere göre 110 kararla 2014 yılı en çok yargılama kararının verildiği yıl olarak dikkat çekerken 2004, 2005, 2006, 2007 ve 2009 yıllarında herhangi bir kararın olmadığı 2003 yılında ise sadece 1 kararın olduğu görülmektedir. 2014 yılındaki karar sayısının dikkat çekici bir şekilde artmasının bir sebebi olarak 2011 yılında 250'den 387'ye çıkarılan Yargıtay üye sayısının 2014 yılında tekrar arttırılarak 516'ya yükseltilmesi (wikipedia, 2022) olabilir. Yani biriken bir temyiz dosyası bu yılda görüşülerek karara bağlanmış olabilir. Diğer yandan sonraki (2014) yıllarda karar sayılarının ortalama sayısından (76) yola çıkarak MEB personelinin yılda ortalama olarak 76 temyiz dosyasının temyize gönderildiği anlaşılmaktadır.

Yargıtay'ın Millî Eğitim Bakanlığı Personeline ilişkin verdiği yargı kararları yerel mahkeme türüne göre nasıl bir dağılım gösterdiği, kararların sayı ve yüzde dağılımları şeklinde Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Personele ilişkin Yargıtay davalarının görüldüğü yerel mahkeme türüne göre dağılımları

Personele İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Türü	n	%
Ağır Ceza Mahkemesi	274	45
Asliye Ceza Mahkemesi	246	41
Sulh Ceza Mahkemesi	85	14
Toplam	605	100

Tablo 2 incelendiğinde Yargıtay'a temyiz yoluyla gelen Millî Eğitim Bakanlığı Personeline ilişkin yargı kararlarının yerel mahkeme türleri sırasıyla Ağır Ceza Mahkemesi, Asliye Ceza Mahkemesi ve Sulh Ceza Mahkemesi olduğu görülmektedir. Ağır Ceza (% 45) ve Asliye Ceza (% 41) Mahkemelerinin karar sayılarının birbirine yakın, en az kararın ise Sulh Ceza (%14) Mahkemelerine ait olduğu anlaşılmaktadır. Adli yargı kolunun içinde yer alan, tek hâkimli mahkemelerden olan Sulh Ceza Mahkemeleri 2014 yılında 6545 Kanun ile kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 28 Haziran 2014).

Yargıtay'ın Millî Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili yargı kararları suç türüne göre nasıl bir dağılım gösterdiği, kararların sayı ve yüzde dağılımları temelinde Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Personele ilişkin Yargıtay kararlarının suç türüne göre dağılımları

Personele İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	130	21,5
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	100	16,5
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	97	16
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	78	12,9
Kamu güvenine karşı suçlar	65	10,7
Anayasal düzene karşı işlenen suçlar	33	5,5
Hayata karşı suçlar	26	4,3
Özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar	20	3,3
Hürriyete karşı suçlar	20	3,3
Şerefe karşı suçlar	15	2,5
Adliyeye karşı suçlar	11	1,8
Bilişim alanında suçlar	5	0,8
İşkence ve eziyet	3	0,5
Genel ahlaka karşı suçlar	2	0,3
Toplam	605	100

Tablo 3 incelendiğinde Yargıtay'a temyiz yoluyla gelen Millî Eğitim Bakanlığı Personeline ilişkin yargılamalarda en çok karşılaşılan suç türünün kasten yaralama, taksirle yaralama gibi "vücut dokunulmazlığına karşı suçlar" olduğu anlaşılmaktadır. İkinci sırada yer alan "kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar" kısmında ise zimmet, irtikâp, görevi kötüye kullanma gibi suçlar ön plana çıkmaktadır. En fazla rastlanan üçüncü suç türü olan "cinsel

dokunulmazlığa karşı suçlar” başlığı altında ise cinsel taciz, cinsel istismar, cinsel saldırı gibi suçlarla karşılaşmıştır. En az karşılaşılan suç türü ise “genel ahlaka karşı suçlar” olmuştur.

Yargıtay'ın Milli Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili yargı kararları yerel mahkeme kararına (hükmüne) göre nasıl bir dağılım gösterdiği, ulaşılan kararların sayı ve yüzde dağılımları bazında, Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: *Personele ilişkin Yargıtay kararlarının yerel mahkeme kararına (hükmüne) göre dağılımları*

Yerel Mahkeme Kararı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Mahkûmiyet	334	55,2
Beraat	181	29,9
Davanın düşmesi	45	7,4
Kovuşturmaya yer olmadığına	11	1,8
Ceza verilmesine yer olmadığına	10	1,7
Davanın reddi	8	1,3
İddianamenin iadesi	6	1,0
Hükmün açıklanmasının geri bırakılması	4	0,7
Yetkisizlik kararının kaldırılması	2	0,3
Cezanın ertelenmesi	1	0,2
Davanın durması	1	0,2
Hükmün uygulanmasına yer olmadığı	1	0,2
Ortadan kaldırılması	1	0,2
Toplam	605	100

Tablo 4' te personele ilişkin Yargıtay kararlarında yerel mahkeme kararına göre en çok “mahkûmiyet” (%55,2) verildiği bunu ise “beraat” (%29,9) ve “davanın düşmesi” (%7,4) kararlarının takip ettiği görülmüştür. Cezanın ertelenmesi, davanın durması, hükmün uygulanmasına yer olmadığı ve ortadan kaldırılması da en az karşılaşılan kararlar olmuştur.

Yargıtay'ın Milli Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili yargı kararları karar alma şekline göre nasıl bir dağılım gösterdiği, kararların sayı ve yüzde dağılımlarına göre Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: *Personele ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma biçimine göre dağılımları*

Karar Alma Biçimi	n	%
Oybirliğiyle alınan karar sayısı	566	94
Oyçokluğuyla alınan karar sayısı	39	6
Toplam	605	100

Tablo 5 incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığı Personeline ilişkin yargıtay kararlarının büyük çoğunlukla (%94) “Oybirliği”yle verildiği görülmektedir. Oybirliğiyle kararın verilmesi Yargıtay Üyelerinin hepsinin yapılan yargılamada aynı fikirde olduklarını, “Oyçokluğu”yla verilen kararlar ise üye veya üyelerin yargılama sürecindeki genel karara katılmadıklarını ve sonucun farklı olması gerektiğini savunduğu durumlarda ortaya çıkmaktadır. Aşağıda “Oyçokluğuyla” karar verilen örnek kararda karara katılmayan üyenin gerekçesini ifade etmesi ve sonucun farklı olması gerektiğine dair ifadesi yer almaktadır.

Aşağıdaki karar örneğinde yerel mahkemede yargılanarak beraat kararı verilen sanık okul müdürü hakkında Yargıtay 3. Ceza Dairesinde yapılan yargılamada “Oyçokluğuyla” hükmün onaylandığı görülmektedir. “Beraat” kararının onanmasına katılmayan üyelerin okul müdürünün eyleminin tanık beyanları ve doktor raporuyla sabit olduğuna dair muhalefet şerhi koydukları ve beraat kararına karşı oldukları anlaşılmaktadır.

3.Ceza Dairesi **2015/**, **2016/** [karar no (kimlik ifşa olmasın diye yazılmamıştır)]

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: Asliye Ceza Mahkemesi

HÜKÜM: Saniğin beraatine dair

Mahalli mahkemece verilen hüküm temyiz edilmekle evrak okunarak;

Gereği görüşülüp düşünüldü:

Mağdurun doktor raporunda patolojik bulgu bulunmaması tanık beyanları ve dosya içine alınan saniğin elinde bulunan pencere bandının niteliği gözetildiğinde mahkemenin delilleri takdir ve kabulünde bir isabetsizlik bulunmadığından tebliğnamenin, suçun sabit olduğu yönündeki bozma görüşüne iştirak edilmemiştir.

Yapılan yargılamaya, toplanan ve karar yerinde açıklanan delillere, mahkemenin kovuşturma sonucunda oluşan inanç ve takdirine, gösterilen gerekçeye ve uygulamaya göre o yer Cumhuriyet savcısının temyiz itirazlarının reddiyle hükmün isteme aykırı olarak ONANMASINA, 24.02.2016 gününde **oy çokluğu** ile karar verildi.

MUHALEFET ŞERHİ

Okul müdürü olan sanık ...'ın okul bahçesinde arkadaşları ile şakalaşmakta olan mağdur öğrencinin konuşmasına kızarak elinde bulunan sliikon plastik bir cisimle mağdurun başına vurduğu, tanık beyanları ve doktor raporu ile anlaşılmalıdır.

Sanık hakkında hüküm kurulması gerekirken saniğin okul müdürü olması

nedeni ile disiplini sağlamaya yetkili olduğu ve terbiye vermek amacı ile zor kullanmasının olanaklı olduğu, tedip hakkı kapsamında kaldığından bahisle tebliğnamedeki bozma düşüncesi hilafına verilen beraat hükmünün onanmasına ilişkin çoğunluk görüşüne katılmamaktayız.

Yargıtay'ın Millî Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili davaları Yargıtay Kararına göre nasıl bir dağılım gösterdiği, kararların sayısı ve yüzde dağılımları biçiminde Tablo 6' da gösterilmiştir.

Tablo 6: Personele ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	403	66,6
Onama	142	23,5
Ret	14	2,3
Bozma ve Tevdii	13	2,1
Bozma ve Düşme	11	1,8
Görevsizlik	11	1,8
Düzelterek Onama	9	1,5
Tevdii	2	0,3
Toplam	605	100

Tablo 6 incelendiğinde Millî Eğitim Bakanlığı Personeline ilişkin Yargıtay kararlarının çoğunlukla (%67) "Bozma" kararıyla sonuçlandığı anlaşılmaktadır. 142 "Onama" kararı (%23) da en çok karşılaşılan ikinci karar türü olmuştur.

2. Millî Eğitim Bakanlığı personeline ilişkin davalarda Yargıtay'ın verdiği kararların personelin görev türüne göre dağılımları

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Yargıtay'ın Millî Eğitim Bakanlığı Personeli ile ilgili yargı kararları personelin görev türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?" sorusuna ilişkin ulaşılan kararlara ait bulgular aşağıda sunulmuştur.

Yapılan karar arama taramalarında ulaşılan personeller görev alanlarına ve konularına göre alt kategorilere (sınıflandırılarak) ayrılarak incelenmiştir. Buna göre; il ve ilçe millî eğitim müdürlüğü yöneticileri, okul yöneticileri, öğretmenler, memurlar ve hizmetliler olmak üzere ulaşılan yargı kararları 5 grupta incelenmiştir. İlgili personelin bulgulardaki öncelik sırası haklarındaki yargı kararlarının çoğunluğuna göre belirlenmiştir. Tablo 7'de personel kategorisi (sınıfı) karar sayısı ve yüzdeleri verilmiştir

Tablo 7: Yargıtay kararlarının personel görev türü alt kategorisine göre sayı ve yüzdeler dağılımı

Personelin Görevi	Personel kategorisi	f	%
Öğretmen	Öğretmenler	310	51
Ücretli Öğretmen			
Vekil Öğretmen			
Okul Müdürü	Okul Yöneticileri	156	26
Okul Müdür Yardımcısı			
Okul Müdür Vekili			
Okul Müdür Başyardımcısı			
Halk Eğitimi Merkezi Müdürü			
Mutemet	Memurlar	60	10
Memur			
Şef			
VHKİ			
Ücretli Memur			
İlçe Milli Eğitim Müdürü	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Yöneticileri	41	7
İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü			
İl Milli Eğitim Şube Müdürü			
İl Milli Eğitim Müdürü			
İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı			
Hizmetli	Hizmetliler	38	6
Toplam		605	100

Tablo 7 incelendiğinde 310 kararla (%51), kararların yaklaşık yarısının öğretmenlere ait olduğu bu gruba ise 156 kararla (%26) okul yöneticileri, 60 kararla (%10) memurlar, 41 kararla (%7) il ve ilçe milli eğitim yöneticileri ve 39 kararla (%6) hizmetlilerin takip ettiği anlaşılmaktadır.

2.1. Öğretmenlere ilişkin Yargıtay kararlarının özellikleri

Öğretmenlerle ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri Tablo 8, 9, 10, 11 ve 12'de sunulmuştur. Ulaşılan kararlardaki öğretmenlerin istihdam şekli, suç türleri, yerel mahkeme ve Yargıtay kararları, Yargıtay'ın karar alma şekline göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 8: Öğretmenlere ilişkin Yargıtay kararlarının öğretmenlerin istihdam şekline göre dağılımları

Personele İlişkin Davaların Görüldüğü Yerel Mahkeme Türü	n	%
Öğretmen	300	96,8
Ücretli Öğretmen	9	2,9
Vekil Öğretmen	1	0,3
Toplam	310	100

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlere ilişkin kararların büyük çoğunluğunun (%96,8) kadrolu öğretmenlerle ilgili olduğu, yaklaşık %3'lük bir bölümün ise ücretli ve vekil öğretmenlere ait olduğu görülmüştür.

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerle ilgili suç türlerinin sınıflandırıldığı 310 karar olduğu görülmektedir. En fazla karşılaşılan suç türlerinin; vücut dokunulmazlığına karşı suçlar, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve anayasal düzene karşı işlenen suçlar olduğu görülmektedir. Bilişim alanındaki suçlar ile genel ahlaka karşı suçlar öğretmenlere ilişkin davalarda en az karşılaşılan suç türü olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 9: Öğretmenlere ilişkin Yargıtay kararlarının suç türlerine göre dağılımları

Öğretmenlere İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	102	32,9
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	78	25,2
Anayasal düzene karşı işlenen suçlar	31	10,0
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	32	10,3
Özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar	14	4,5
Kamu güvenine karşı suçlar	16	5,2
Adliyeye karşı suçlar	8	2,6
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	7	2,3
Hürriyete karşı suçlar	7	2,3
Şerefe karşı suçlar	7	2,3
Hayata karşı suçlar	4	1,3
Bilişim alanında suçlar	2	0,6
Genel ahlaka karşı suçlar	2	0,6
Toplam	310	100

Tablo 10: Öğretmenlere ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarına (hükümüne) göre dağılımları

Öğretmenlere İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Kararı	n	%
Mahkûmiyet	164	52,9
Beraat	82	26,5
Düşme	31	10,0
Kovuşturmaya yer olmadığı	8	2,6
Ceza verilmesine yer olmadığı	6	1,9
Davanın reddi	6	1,9
İddianamenin iadesi	6	1,9
Hükümün açıklanmasının geri bırakılması	3	1,0
Yetkisizlik kararının kaldırılması	2	0,6
Cezanın ertelenmesi	1	0,3
Durma	1	0,3
Toplam	310	100

Tablo 10 İncelendiğinde Yargıtay'daki Öğretmenlere ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarının yarısından fazlasının (%52,9) "Mahkûmiyet" kararı olduğu bunu "Beraat" ve "Düşme" kararlarının takip ettiği anlaşılmaktadır. "Cezanın Ertelenmesi" ve "Durma" kararı ise birer karar ile en az karşılaşılan sonuç olmuştur.

Tablo 11: Öğretmenlere ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma şekline göre dağılımları

Öğretmenlere İlişkin Yargıtay Kararlarının Alınma Şekli	n	%
Oybirliğiyle alınan karar sayısı	282	91
Oyçokluğuyla alınan karar sayısı	28	9
Toplam	310	100

Tablo 11 İncelendiğinde Yargıtay'ın öğretmenlerle ilgili kararlarının büyük çoğunluğunu (%91) "oybirliğiyle" verdiği, buna karşın 28 kararda (%9) karar verilirken üyeler arasında görüş ayrılıklarının olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 12 incelendiğinde Yargıtay'ın öğretmenlerle ilgili davalarında en çok bozma kararı verdiği anlaşılmaktadır. Öğretmenlere ilişkin Yargıtay'a gelen yerel mahkeme kararlarının %71,3'ünün bozulduğu, %19'unun da onandığı görülmüştür.

Tablo 12: Öğretmenlere ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	221	71,3
Onama	59	19,0
Bozma ve Tevdii	13	4,2
Düzelterek ONAMA	7	2,3
Ret	7	2,3
Bozma ve Düşme	2	0,6
Tevdii	1	0,3
Toplam	310	100

2.2. Okul yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının özellikleri

Okul yöneticileriyle ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri; ulaşılan kararlardaki okul yöneticilerinin görev türü, suç türleri, yerel mahkeme ve Yargıtay kararları, Yargıtay'ın karar alma şekline göre dağılımları Tablo 13, 14, 15, 16 ve 17'de sunulmuştur.

Tablo 13: Yargıtay dava kararlarının okul yöneticilerinin görevlerine göre dağılımları

Okul Yöneticisinin Görevi	n	%
Okul Müdürü	88	56
Okul Müdür Yardımcısı	48	31
Okul Müdür Vekili	14	9
Okul Müdür Başyardımcısı	4	3
Halk Eğitimi Merkezi Müdürü	2	1
Toplam	156	100

Tablo 13'te okul yöneticileriyle ilişkili kararlarda, yöneticilik türüne göre hakkında en fazla yargılama karar olan yöneticinin 88 kararla (%56) Okul Müdürü olduğu görülmüştür. Karar sayısında okul müdürünü okul müdür yardımcısı (%31) ve okul müdür vekili (%14) takip etmektedir.

Tablo 14: Okul yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının suç türlerine göre dağılımları

Okul Yöneticilerine İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	42	27
Kamu güvenine karşı suçlar	24	15
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	21	13
Hayata karşı suçlar	21	13
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	18	12
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	8	5
Özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar	5	3
Şerefe karşı suçlar	4	3
Adliyyeye karşı suçlar	3	2
Hürriyete karşı suçlar	3	2
İşkence ve eziyet	3	2
Anayasal düzene karşı işlenen suçlar	2	1
Bilişim alanında suçlar	2	1
Toplam	156	100

Tablo 14 incelendiğinde okul yöneticilerin en çok (%27) "kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar" dan yargılandıkları görülmektedir. Zimmet, irtikâp, görevi kötüye kullanma gibi suçlar en fazla karşılaşılan suç grubunda yer almaktadır. Resmî belgede sahtecilik, özel belgede sahtecilik, resmî belgeyi bozmak yok etmek ve gizlemek gibi suçlardan oluşan "kamu güvenine karşı suçlar" da %15'lik bir bölümü oluşturmaktadır. En fazla karşılaşılan üçüncü suç

türü (%13) ise kasten yaralama, taksirle yaralama, darp gibi suçlardan meydana gelen “vücut dokunulmazlığına karşı suçlar”dır.

Tablo 15: Okul yöneticilerine ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarına (hükmüne) göre dağılımları

Okul Yöneticilerine İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Kararları	n	%
Beraat	68	44
Mahkûmiyet	66	42
Düşme	11	7
Ceza verilmesine yer olmadığı	4	3
Kovuşturmaya yer olmadığı	3	2
Ret	2	1
Hükmün açıklanmasının geri bırakılması	1	1
Hükmün uygulanmasına yer olmadığı	1	1
Toplam	156	100

Tablo 15 incelendiğinde Yargıtay’daki okul yöneticilerine ilişkin davaların görüldüğü yerel mahkeme kararlarının çoğunlukla Beraat veya Mahkûmiyet kararları olduğu görülmüştür. Bu iki karar birbirine yakın oranlarda iken diğer karar türlerinin oranı düşüktür.

Tablo 16: Okul yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma şekline göre dağılımları

Okul Yöneticilerine İlişkin Yargıtay Kararlarının Verilme Şekli	n	%
Oybirliğiyle alınan karar sayısı	146	94
Oyçokluğuyla alınan karar sayısı	10	6
Toplam	156	100

Tablo 16 incelendiğinde Yargıtay’ın okul yöneticileriyle ilgili kararlarının büyük çoğunluğunu (%94) oy birliğiyle verdiği buna karşın 10 kararda (%6) karar verilirken üyeler arasında görüş ayrılıklarının olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 17: Okul yöneticilerine ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	92	59
Onama	44	28
Ret	6	4
Bozma ve Düşme	6	4
Görevsizlik	6	4
Düzelterek Onama	2	1
Toplam	156	100

Tablo 17 incelendiğinde Yargıtay’ın okul yöneticileriyle ilgili davalarının yarısından fazlasına (%59) “Bozma” kararı verdiği görülmüştür. 44 kararla (%28) “Onama” kararının da en çok karşılaşılan ikinci karar türü olduğu anlaşılmaktadır. Yargıtay’ın bazı kararları düzelterek onadığı, bazı kararları bozarak yargılamanın düşmesine karar verdiği ya da görevsizlik kararı karşılaşılan diğer karar türlerindedir.

2.3. Memurlar ile ilgili Yargıtay kararlarının özellikleri

Memurlarla ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri, ulaşılan kararlardaki memurların görev türü, suç türü, yerel mahkeme ve Yargıtay kararları, Yargıtay’ın karar alma şekline göre dağılımlar olarak Tablo 18, 19, 20, 21, 22 ve 23’te verilmiştir.

Tablo 18: Memurlara ilişkin Yargıtay kararlarının memur görevine göre dağılımları

Memur Görevleri	n	%
Mutemet	22	37
Memur	16	27
Şef	16	27
VHKİ	3	5
Ücretli Memur	3	5
Toplam	60	100

Tablo 18 incelendiğinde memurlara ilişkin Yargıtay kararların memurların görevlerine göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; hakkında en fazla yargı karar olan 22 kararla (%37) mutemet iken 16'şar kararla şef ve memur ikinci sırayı paylaşmaktadırlar. Yargı kararı oranı düşük iki görev türü VHKİ ve ücretli memurlardır.

Tablo 19: Memurlara ilişkin Yargıtay kararlarının suç türlerine göre dağılımları

Memurlara İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	22	37
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	17	28
Kamu güvenine karşı suçlar	17	28
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	1	2
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	1	2
Özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar	1	2
Bilişim alanında suçlar	1	2
Toplam	60	100

Tablo 19 incelendiğinde memurlarla ilgili suç türlerinin sınıflandırıldığı 60 karar olduğu görülmektedir. Memurlara ilişkin yapılan aramalarda en fazla "kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar" karşımıza çıkmaktadır. Bu suç grubunun içinde zimmet, irtikâp, görevi kötüye kullanma suçları ön plandadır. Malvarlığına karşı işlenen suçlar ile kamu güvenine karşı suçlar ise 17'şer kararla (%28) diğer en çok karşılaşılan suç türlerindedir. Dolandırıcılık, nitelikli dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma "malvarlığına karşı suçları" oluştururken, resmi belgede sahtecilik, resmi belgeyi bozmak yok etmek veya gizlemek, resmi belgede yalan beyan "kamu güvenine karşı suçları" oluşturmaktadır.

Tablo 20: Memurlara ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarına (hükmüne) göre dağılımları

Memurlara İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Kararları	n	%
Mahkûmiyet	51	85
Beraat	8	13
Düşme	1	2
Toplam	60	100

Tablo 20 incelendiğinde Yargıtay'daki memurlara ilişkin davaların görüldüğü yerel mahkemelerde büyük çoğunlukla (%85) mahkûmiyet kararı verildiği, 8 kararda beraat (%13), ve 1 kararda ise (%2) düşme kararı verildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 21: Memurlara ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma şekline göre dağılımları

Memurlara İlişkin Yargıtay Kararlarının Alınma Şekli	n	%
Oybirliğiyle Alınan Karar Sayısı	60	100
Oyçokluğuyla Alınan Karar Sayısı	0	0
Toplam	60	100

Tablo 21 incelendiğinde Yargıtay'ın memurlara ilişkin kararlarının tamamının oybirliğiyle verildiği anlaşılmaktadır. Ulaşılan kararlarda Yargıtay üyeleri arasında fikir ayrılıklarının olmaması, tüm üyelerin kararları onaylaması dikkat çekici bir bulgudur.

Tablo 22: Memurlara ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	41	68
Onama	13	22
Görevsizlik	4	7
Bozma ve Düşme	1	2
Tevdii	1	2
Toplam	60	100

Tablo 22 incelendiğinde Yargıtay'ın Memurlara ilişkin davalarında en fazla Bozma (%68) kararı, daha sonra ise onama (%22) kararı verildiği görülmektedir. Görevsizlik, Bozma ve Düşme ile Tevdii ulaşılan diğer karar türleridir.

2.4. İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Yöneticileriyle ilgili Yargıtay kararlarının özellikleri

İl ve ilçe yöneticileriyle ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri; ulaşılan kararlardaki il ve ilçe yöneticilerinin görev türü, suç türü, yerel mahkeme ve Yargıtay kararları, Yargıtay'ın karar alma şekline göre dağılımlar olarak Tablo 23, 24, 25, 26 ve 27'de sunulmuştur.

Tablo 23: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının yönetici görevlerine göre dağılımları

Yönetici Görevleri	n	%
İlçe Milli Eğitim Müdürü	19	46
İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü	11	27
İl Milli Eğitim Şube Müdürü	6	15
İl Milli Eğitim Müdürü	4	10
İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı	1	2
Toplam	41	100

Tablo 23 incelendiğinde il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde yönetici konumunda olan personellere ilişkin Yargıtay davalarında 41 karar olduğu görülmektedir. İlçe Milli Eğitim Müdürü 19 kararla ilk sırada iken, 11 kararla İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü ikinci sırada olduğu görülmüştür. İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı ise 1 kararla en az karara ulaşılan yönetici personel olmuştur.

Tablo 24: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının suç türlerine göre dağılımları

İl ve İlçe Yöneticilere İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	25	61
Hürriyete karşı suçlar	4	10
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	3	7
Kamu güvenine karşı suçlar	3	7
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	2	5
Şerefe karşı suçlar	2	5
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	1	2
Hayata karşı suçlar	1	2
Toplam	41	100

Tablo 24 incelendiğinde en fazla karşılaşılan suç türünün 25 (%61) kararla "kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar" olduğu anlaşılmaktadır. Belirgin bir farkla oldukça fazla olan bu suç türünün kapsamında görevi kötüye kullanma ve zimmet vb. gibi suçlar vardır.

Tablo 25: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticilerine ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarına (hükmüne) göre dağılımları

İl ve İlçe Yöneticilerine İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Kararları	n	%
Mahkûmiyet	23	56
Beraat	16	39
Düşme	2	5
Toplam	41	100

Tablo 25 incelendiğinde Yargıtay'daki il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticilerine ilişkin davaların görüldüğü yerel mahkeme kararlarının yarısından fazlasının 23 kararla (%56) "Mahkûmiyet" kararı olduğu bu kararı ise 16 kararla (%39) "Beraat" kararının izlediği görülmektedir.

Tablo 26: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma şekline göre dağılımları

İl ve İlçe Yöneticilerine İlişkin Yargıtay Kararlarının Verilme Şekli	n	%
Oybirliğiyle alınan karar sayısı	41	100
Oyçokluğuyla alınan karar sayısı	0	0
Toplam	41	100

Tablo 26 incelendiğinde Yargıtay'ın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticileriyle ilgili ulaşılan kararlarının tamamının oybirliğiyle verildiği görülmektedir. Memurlar ve il ilçe yöneticilerinin en fazla olan suç türünün aynı olması (Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar) ve her ikisinde de kararlarda Yargıtay üyeleri arasında fikir ayrılıklarının olmaması, tüm üyelerin kararları onaylaması dikkat çekici bir bulgudur.

Tablo 27: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticilerine ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	30	73
Onama	8	20
Bozma ve Düşme	2	5
Görevsizlik	1	2
Toplam	41	100%

Tablo 27 incelendiğinde Yargıtay'ın il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticileriyle ilgili kararlarda büyük çoğunlukla "Bozma" kararının olduğu anlaşılmaktadır. Kararların %20'sinin ise Yargıtay'ca onandığı anlaşılmaktadır.

2.5. Hizmetliler ile ilgili Yargıtay kararlarının özellikleri

Hizmetlilerle ilgili karara bağlanan Yargıtay davalarının özellikleri; ulaşılan kararlardaki hizmetlilerin suç türleri, yerel mahkeme ve Yargıtay kararları, Yargıtay'ın karar alma şekline göre dağılımları Tablo 28, 29, 30, 31 ve 32'de sunulmuştur.

Tablo 28: Hizmetlilere ilişkin ilişkin Yargıtay kararlarının hizmet görevlerine göre dağılımları

Görevi	n	%
Hizmetli	38	100

Tablo 28 incelendiğinde Yargıtay kararları içinde Hizmetlilere ilişkin 38 karar olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 29: Hizmetlilere İlişkin Yargıtay Kararlarının Suç Türlerine Göre Dağılımları

Hizmetlilere İlişkin Davaların Suç Türü	n	%
Malvarlığına karşı işlenen suçlar	10	26
Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar	8	21
Hürriyete karşı suçlar	6	16
Kamu güvenine karşı suçlar	5	13
Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar	4	11
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	3	8
Şerefe karşı suçlar	2	5
Toplam	38	100

Tablo 29 incelendiğinde hizmetlilere ilişkin suç türlerinin sınıflandırıldığı 38 karar vardır. Hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, kamu malına zarar verme gibi suçların oluşturduğu “malvarlığına karşı işlenen suçlar” 10 kararla en fazla karşılaşılan suç olurken, “cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar” dan 8 karar (%21) vardır. “Kamu güvenine karşı suçlar” dan 5 karar, “kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar” dan 4 karar, “vücut dokunulmazlığına karşı suçlar” dan 3 karar ve “şerefe karşı suçlar” dan ise 2 karar söz konusudur.

Tablo 30: Hizmetlilere ilişkin davaların yerel mahkeme kararlarına (hükmüne) göre dağılımları

Hizmetlilere İlişkin Davaların Yerel Mahkeme Kararları	n	%
Mahkûmiyet	30	79
Beraat	7	18
Ortadan Kaldırılması	1	3
Toplam	38	100

Tablo 30 incelendiğinde Yargıtay’daki hizmetlilere ilişkin davaların görüldüğü yerel mahkeme kararlarının %79’unun “Mahkûmiyet” kararı olduğu, %18’inin “Beraat” kararı ve %3’ünün ise “Ortadan Kaldırılması” şeklinde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 31: Hizmetlilere ilişkin Yargıtay kararlarının karar alma şekline göre dağılımları

Öğretmenlere İlişkin Yargıtay Kararlarının Verilme Şekli	n	%
Oybirliğiyle alınan karar sayısı	37	97
Oyçokluğuyla alınan karar sayısı	1	3
Toplam	38	100

Tablo 31 incelendiğinde Yargıtay’ın Hizmetlilere ilişkin kararlarının tamamına yakını oy birliğiyle verdiği buna karşın sadece 1 kararda karar verilirken üyeler arasında görüş ayrılıklarının olduğu görülmektedir.

Tablo 32: Hizmetlilere ilişkin davaların Yargıtay kararına (hükmüne) göre dağılımları

Yargıtay Kararı	n	%
Bozma	19	50
Onama	18	47
Ret	1	3
Toplam	38	100

Tablo 32 incelendiğinde Yargıtay’ın Hizmetlilere ilişkin davalarında 19 Bozma kararı, 18 Onama kararı ve 1 kararda ise Ret verildiği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre; Yargıtay'a temyiz yoluyla başvurusu yapılan, Yargıtay'ın resmi karar arama sayfasında aktif olarak yayınlanan kararlar içinde Millî Eğitim Bakanlığı personeline ilişkin suç bazında 605 karara ulaşılmıştır. 2003 ve 2021 yılları arasında değişen karar sayılarının 2014 yılında en yüksek seviyede olduğu görülmüştür. Bunun nedeni araştırıldığında o dönemin Yargıtay üye ve daire sayısının en fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (wikipedia, 2022). Daire sayısı artınca beklemekte olan dosyaların görüşülmesi hızlanmış buna bağlı olarak da o yıl (2014) çok fazla karar çıkmış olabilir. Diğer yandan sonraki yılların ortalamasına göre yetmiş civarı bir karar sayısı vardır. Ulaşılan 605 karara ilişkin yargılamaların yerel mahkeme türleri incelendiğinde 274 kararın Ağır Ceza Mahkemesine, 246 kararın Asliye Ceza Mahkemesine ve 85 kararın ise Sulh Ceza Mahkemesine ait olduğu görülmüştür. Tüm personele ilişkin ulaşılan kararların suçlara göre sırasıyla; vücut dokunulmazlığına karşı suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, malvarlığına karşı işlenen suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, anayasal düzene karşı işlenen suçlar, hayata karşı suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar, hürriyete karşı suçlar, şerefe karşı suçlar, adliye karşı suçlar, bilişim alanında suçlar, işkence ve eziyet ile genel ahlak karşı suçlar ile karşılaşmıştır. Yargıtay'daki kararlarının yerel mahkeme kararı (hükmü) incelendiğinde kararların yarısından fazlasının mahkûmiyet kararı olduğu, bunu beraat kararının takip ettiği ve en çok görülen üçüncü yerel mahkeme kararının davanın düşmesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yargıtay kararlarının büyük çoğunlukla oy birliğiyle az bir kısmının ise oy çokluğuyla alındığı anlaşılmıştır. Kararların Yargıtay kararına (hükme) göre dağılımları ise bozma kararının en fazla verilen karar olduğu, onama kararının ise takip eden karar olduğu görülmüştür. Yargıtay'ın Bozma kararının en fazla verilen karar olması, Toprakçı ve Taş'ın (2020) Yargıtay'ın Okul Müdürlerine İlişkin Verdiği Kararların İncelenmesi isimli çalışmasıyla benzer sonuçları vermiştir. Toprakçı ve Taş'a (2020) göre, Yargıtay'ca verilen bozma kararlarının bu denli yüksek olması, dava süreci devam eden yargılamaların yerel mahkeme kararlarının bozulmasına yönelik Yargıtay'a başvuru yapılmasında teşvik edici olabilmektedir. Ulaşılan diğer kararlardan olan ret, düşme, görevsizlik, düzelterek onama kararları geriye kalan küçük bir dilim içerisinde kalmaktadır. Kararların personel görev türüne göre dağılımları incelendiğinde kararların yarısından fazlasının öğretmenlere, daha sonra sırasıyla okul yöneticilerine, memurlara, il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticilerine ve hizmetlilere ait olduğu görülmüştür.

Haklarında en fazla Yargıtay kararına ulaşılan personel türü olan öğretmenlere ilişkin kararların büyük çoğunluğu kadrolu öğretmenlere ait iken az sayıda kararın ise ücretli ve vekil öğretmenlik ile ilgili olduğu görülmüştür. Öğretmenlerle ilgili açılan davalar suç türüne göre sınıflandırılarak sıralandığında en fazla vücut dokunulmazlığına karşı suçların olduğu tespit edilmiştir. Hemen ardından ise cinsel dokunulmazlığa karşı suçların olduğu görülmüştür. Öğretmenlerle ilişkili en fazla karşılaşılan suçlardan olan şiddet ve cinsel içerikli suçlar Toprakçı'nın (2009) "Öğretmenlerin Suç Karnesi" adlı araştırma bulgularıyla da paralellik göstermektedir. Toprakçı (2009)'ya göre öğretmenler en fazla taciz-tecavüz ve dayak-bedensel şiddet suçlarını işlemektedirler. Yazılı ve görsel basında da öğretmenlerin şiddet ve cinsel içerikli suçlarına ilişkin haberlerle sıkça karşılaşıldığı görülmüştür. "Öğrenciye tekme attığı öne sürülen öğretmene gözaltı" (Hürriyet, 2018) başlıklı haberde Bursa'nın İznik ilçesinde bir ilkökul öğretmenin 4.sınıf öğrencisinin göğsüne tekme atarak iç kanamaya sebebiyet vermesi sonucu jandarma tarafından gözaltına alınması, "Takdir belgesi karşılığında öğrencilerini istismar etti" (Milliyet, 2021) başlıklı haberde ise İstanbul'da 10 ve 11 yaşındaki iki kız öğrencinin takdir belgesi karşılığında öğretmenleri tarafından cinsel istismara uğratıldığı haberi örnek olarak verilebilir. Bir diğer suç sınıflaması olan Anayasal düzene karşı suçlar başlığı altında ise terör örgütüne üye olma ve yardım etme gibi suçlarla ilişkili bulunan kararlar dikkat çekmektedir. Ulaşılan kararlardan anayasal düzene karşı suçlara ait yargı kararlarının 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminden

sonraki süreçte yapılan yargılamalara ait olduğu anlaşılmıştır. Yine öğretmenlerle ilgili olarak malvarlığına karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, adliyeye karşı suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar, hürriyete karşı suçlar, şerefe karşı suçlar, hayata karşı suçlar, bilişim alanında suçlar ve genel ahlaka karşı suçlar ulaşılan diğer suç türleridir.

Öğretmenlerden sonra en fazla Yargıtay karar olan personel türünün okul yöneticileri olduğu anlaşılmıştır. Okul yöneticilerine ait kararların personel görev türüne göre dağılımları incelendiğinde; sırasıyla okul müdürleri, okul müdür yardımcıları, okul müdür vekilleri, okul müdür başyardımcıları ve Halk Eğitimi Merkezi müdürü şeklindedir. Okul yöneticilerine ilişkin davaların yarısından fazlası okul müdürleriyle alakalıdır. Okul müdürleri okullarda sağlıklı, etkili ve verimli bir eğitim ortamı sunmada öncelikli sorumluluk sahibi sayılmakta, devletin eğitim hizmetleri görevini yürütme rolünü üstlenen personel türü olarak algılanmaktadır. Toprakçı ve Taş (2020) dava sürecine girmeden alınacak önlemler ile personele ilişkin davalar azaltılabileceğini böylelikle müdürlerin okullarda güven ve huzur ortamını sürdürmede etkili olabileceklerine değinmişler, bu önlemlerin; hizmet tespiti, iş akdinin feshinin geçersizliği ve işe iade, personel alacağının ödenmesi, tazminat ve ücret talebi gibi konularda okullarda yapılacak denetim ve okul içi denetim uygulamalarının sıklıkla gerçekleştirilmesi yoluyla giderilebileceğini düşünmektedirler. Okul yöneticileriyle ilgili davalardaki suç türleri sınıflandırıldığında en fazla suçun Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar olduğu görülmüştür. TCK 5237 sayılı kanunda (RG 12/10/2004 Sayı: 25611) Millete ve Devlete Karşı Suçlar bölümünde yer alan Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlardan Görevi Kötüye Kullanma, Zimmet ve İrtikap en çok karşılaşılan suç türlerinden olduğu anlaşılmıştır. Okul yöneticilerine ilişkin Kamu Güvenine Karşı Suçlar başlığı altında ise resmî belgede sahtecilik, özel belgede sahtecilik, resmî belgeyi bozmak yok etmek ve gizlemek gibi suçların olduğu görülmüştür. Evrakta sahtecilik ve türevi suçların hukuki konusu kamu güvenine ilişkindir. Gerçek bir belgeye ekleme yapılması, belgelerin gerçeğe aykırı olarak düzenlenmesi, kısmen ya da tamamen belgenin değiştirilmesi gibi eylemlerin kamu güvenini sarstığı kabul edilerek TCK'nın 5237 sayılı kanunuyla düzenlenmiştir. Bu konuyla alakalı davaların sonucunda suçu ispatlanmış bir okul yöneticisinin diğer okul yöneticilerine de caydırıcı örnek temsil edeceği düşünülmektedir. Ayrıca vücut dokunulmazlığına karşı suçlar, hayata karşı suçlar ve malvarlığına karşı suçlar da okul yöneticilerine ilişkin ulaşılan kararlardan elde edilen önemli suç türleri olarak dikkat çekmektedir. Özellikle hayata karşı suçlardan olan taksirle öldürme suçunun bu denli yüksek olması okul güvenliği, iş sağlığı güvenliği, çalışan sağlığı ve güvenliği gibi hassas konularda okul yöneticilerinin eksikliğini gün yüzüne çıkarmakta ve bu alanda tedbirleri arttırıcı faaliyet ve eğitimlerin önemini ortaya koymaktadır. Cerci ve Çetin (2019)'e göre çağın koşulları gereği az kaynakla yüksek verimlilik elde etmeye odaklanılmasından dolayı okul yönetimleri de çeşitlenen ve farklılaşan sorumluluk ve rollerle karşılaşmak durumunda kalmışlardır. İş sağlığı ve güvenliği uygulamaları bu dönüşüm kapsamında ortaya çıkan hukuki yenileşmelerdendir. Böylece okullardaki yönetsel uygulamalar akademik uğraşlarla birlikte güven ortamı oluşturmayı da hedeflemelidir. Balyer (2012)'e göre okul müdürleri okula ve öğrencilere yönelen tehlikeler karşısında öğrenme ortamlarını daha güvenli hale getiren kişiler olmalıdır. Elde edilen yargılama örneklerinden anlaşılacağı üzere okul içindeki önemsenmeyen bazı güvenlik tedbiri ihmallerinde (sabitlemeyen kale direği, dolap, demir kapı vb.) insan hayatının söz konusu olabildiği açıkça görülmektedir. "Feci kaza! Üzerine Kale Direği Devrildi" (Posta, 2021) başlıklı gazete haberinde Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesindeki okul bahçesinde futbol oynarken üzerine kale direğinin devrilmesi sonucu hayatını kaybeden 6 yaşındaki çocuğun ölümü bahsedilen ihmal durumuna bir örnek olarak verilebilir. Diğer yandan cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar, şerefe karşı suçlar, adliyeye karşı suçlar, hürriyete karşı suçlar, işkence ve eziyet, anayasal düzene karşı suçlar ve bilişim alanında suçlar da ulaşılan diğer suç türleridir. Okul yöneticilerine ilişkin davaların yerel mahkeme kararları incelendiğinde beraat veya mahkûmiyet kararlarının birbirine yakın olduğu ve

verilen kararların büyük çoğunluğunu kapsadığı anlaşılmaktadır. Okul yöneticilerine ilişkin Yargıtay kararlarının verilme şekli incelendiğinde ise kararların büyük bölümünün oy birliğiyle az bir miktar karar da ise karar verilirken üyeler arasında görüş ayrılıkları olduğu görülmüştür. Yargıtay'ca verilen kararlar içinde en fazla kararın bozma kararı olduğu ikinci sırada ise onama kararının olduğu görülmüştür. Toprakçı ve Taş'ın (2020) Yargıtay'ın Okul Müdürlerine İlişkin Verdiği Kararların İncelenmesi adındaki çalışmada da Yargıtay okul müdürlerine ilişkin davalarda en fazla bozma ikinci olarak onama kararı verdiği sonucu bu çalışmadaki bulguyu destekler niteliktedir.

Bir başka personel sınıflaması olan memurlara ilişkin Yargıtay kararları incelendiğinde suç bazında ulaşılan kararların mutemet, şef, memur, VHKİ ve ücretli memurlara ait olduğu görülmüştür. TDK Türkçe Sözlüğe (2022) göre; "Dairelerde, işyerlerinde bazı para işlerine bakan görevli" ve "Kendisine inanılıp güvenilen kimse" anlamları olan mutemetlerin en fazla zimmet, dolandırıcılık ve resmî belgede sahtecilik suçlarına karıştıkları ve yönettikleri maddi varlıklardan kazanç elde etmeye çalıştıkları görülmüştür. Basın ve yayın organlarında da bu durumla ilgili haberlere oldukça sık rastlanılmaktadır. "Milli eğitim mutemetlerinden büyük vurgun" (Hürriyet, 2014) başlıklı haberde Antalya'nın Korkuteli ve Elmalı ilçelerinde görevli iki mutemet memurun öğretmenlerin ek ders ücreti ve ücretli öğretmenlerin maaşları üzerinden 700 bin liraya yakın vurgun yaptığı ve çıkarıldıkları mahkemece tutuklandıkları anlaşılmaktadır. Memurlara ilişkin ulaşılan yargı kararlarındaki suç türleri sınıflandırıldığında üç suç türünde yoğunluğun olduğu dikkat çekmektedir. Zimmet, görevi kötüye kullanma gibi Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma gibi Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar ve resmî belgede sahtecilik, resmî belgeyi bozmak, yok etmek, gizlemek gibi Kamu Güvenine Karşı Suçlar toplamda tüm suçların büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Memurlara ilişkin Yargıtay kararlarında en fazla karşılaşılan suç türleri olan Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar ile Kamu Güvenine Karşı suçlar okul yöneticilerine ilişkin yargı kararlarından elde edilen suçlarla paralellik göstermektedir. Memurların yargılandıkları yerel mahkemelerde büyük oranda mahkûmiyet kararı aldıkları, Yargıtay'ın ise çoğunlukla bozma kararı verdiği onama kararının daha az olduğu ve kararların tamamının oy birliğiyle alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Memurların görevleri gereği düzenlediği evrakları onay makamında olan yöneticilerin titizlikle inceleyerek onaylamaları suç unsurunun oluşmasına engel olabilecek bir öneri olarak verilebilir.

Yargıtay kararları içinde yapılan aramalarda bir diğer personel türü olan İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticilerine ilişkin dava sayıları memurlardan sonra gelmektedir. Hizmetli personele göre daha fazla karara ulaşılan il ve ilçe yöneticilerinin görev türüne göre dağılımları incelendiğinde en fazla kararın ilçe Milli Eğitim müdürüne, daha sonra ise sırasıyla İlçe Milli Eğitim şube müdürüne, İl Milli şube müdürüne, İl Milli Eğitim müdürüne ve en az kararın da il Milli Eğitim müdür yardımcısına ait olduğu görülmüştür. En fazla karşılaşılan suç türü olarak Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar olduğu bulunmuştur. Okul yöneticileri ve memurlarda da en fazla karşılaşılan bu suç türü toplam suçların yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Zimmet ve görevi kötüye kullanma bu suç grubunda en çok karşılaşılan suç türleridir. Milliyet Gazetesindeki (2008) "Milli Eğitim Müdürü Zimmetten Tutuklandı" başlığıyla verilen haberde İlçe Milli Eğitim Müdürünün evrakta sahtecilik yaparak zimmetine para geçirmesi sonucu tutuklanmasının ayrıntıları yer almaktadır. TCK 5237 sayılı kanunda da belirtildiği üzere görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız menfaat sağlama olarak görevi kötüye kullanma suçu, görevi nedeniyle zilyetliği kendisine devredilmiş olan veya koruma ve gözetimiyle yükümlü olduğu malı kendisinin veya başkasının zimmetine geçirerek oluşan zimmet suçlamasıyla yapılan yargılamalarda suçluluğu ispatlanmış bir yöneticinin diğer yöneticilere caydırıcı örnek teşkil etmesi düşünülmektedir. İl ve ilçe yöneticilerine ilişkin kararlarda karşılaşılan Hürriyete Karşı Suçlardan tehdit, şantaj ve sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi suçlarını kapsayan kararlar ikinci sırada yer almaktadır.

Yöneticilere ilişkin diğer suç sınıflamaları ise sırasıyla Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar, Kamu Güvenine Karşı Suçlar, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, Şerefe Karşı Suçlar, Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar, Hayata Karşı Suçlar şeklinde olduğu görülmüştür. Yönetici yargılamalarında yerel mahkeme kararların yarısından fazlasının Mahkûmiyet ile sonuçlandığı, Beraat kararının ise daha az verildiği, birkaç kararda ise düşme kararıyla yargılamanın sonuçlandırıldığı anlaşılmaktadır. Yargıtay'da yapılan yargılamalarda ise yerel mahkeme kararlarının büyük çoğunluğunun bozulduğu, bazı kararların onandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca birkaç yargılamada ise düşme ve görümsüzlük kararı ulaşılan diğer sonuçlardandır.

Personel türleri içinde haklarında en az Yargıtay kararı olan personel, hizmetliler olmuştur. Karar sayısı bakımından İl ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticilerinden sonra gelen hizmetlilere ilişkin kararlardaki suçlar incelendiğinde en çok suçun hırsızlık, dolandırıcılık, mala zarar verme suçlarını kapsayan Mal Varlığına Karşı suçlar olduğu görülmüştür. Bursa'da bir okulda hizmetli olarak çalışan C.K. okul aile birliğine ait kasadan para çalınmasıyla ilgili olayda kamera kayıtlarının çıkması sonucu mahkemece tutuklanması haberi (Hürriyet, 2020) hizmetlilerin karıştığı bu suç türüne örnek olarak verilebilir. Hizmetlilerin, kurumlara ait maddi varlıkları kullanılması sürecinde bu varlıkları kendi çıkarları doğrultusunda kullanmalarını önleyecek denetimlerin sıklaştırılması suç unsurunu azaltabilecektir.

Okul yöneticisi, İl İlçe Millî Eğitim yöneticileri ve mutemetlerin en fazla "Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçları", öte yandan öğretmenlerin suç türü olan "şiddet ve cinsel içerikli suçlar" işliyor olmaları bu suç türünün onlarda yaygın olduğunu gösterebilir. Eğitimin aynı zamanda suç önleyici bir kapsamının olması, eğitim işiyle uğraşanların rol modeliği (Yener, 2011; Demirbaş ve Yağbasan, 2005; Demir ve Köse,2016) göz önüne alındığında ortaya çıkan manzaranın hiç de hoş olmadığı söylenebilir. Bu sonuç, özellikle yöneticilerin ve öğretmenlerin yetiştirilmelerinden, seçilmelerine ve atanmalarına kadar geçen süreçte yapılanlara (Ayas, 2009; Aydın, 2009; Korkmaz, 2005; Cemaloğlu, 2005; Turhan ve Karabatak, 2015) ilişkin bir alarm zili olarak da düşünülebilir. Etkili bir yönetim ve denetimin sağlanması eğitim örgütlerinde ortaya çıkabilecek ve suça dönüşebilecek durumların yaşanmasını azaltabilir. Örgütsel işleyişte ortaya çıkan sorunların, ilişkili kuramların bilgisinden yararlanarak, daha iyi anlaşılabilceğini ileri süren Tonbul (2021)'a göre örneğin güdü kuramları gereği kişilerin giderilmemiş ihtiyaçlarının sorun olarak ortaya çıkabildiğini ve ihtiyaç kavramına ayrı bir önem yüklenilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ona göre dürtüler en belirgin içsel güdüleyiciler olduğundan, bireyleri bunları gidermeye yönelik çaba içerisine girmeye zorlar. Dolayısıyla bu durum örgüt içinde istenmeyen durumların oluşmasına, suç unsurunun ortaya çıkmasına sebebiyet verebilmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde uygulama içindekilere getirilebilecek bir öneri; etkili bir yönetim ve denetim (Canlı ve Demirtaş,2015; Ekinci ve Sabancı, 2020; Parlak-Aras, Erdoğan ve Sabancı, 2021) ve eğitim kurumlarında çalışanların icra ettikleri mesleklere karşı olumlu bir tutum (Baş ve Sarıgöz, 2018) içinde olmalarının sağlanmasıyla (hizmet öncesi ve sonrası çeşitli (eğitim, tatil olanağı vb.) suç oranlarının azalabileceği şeklindedir. Diğer yandan araştırmacıların eğitimde suç olgusunun nedeni ile ilgili konulara ağırlık veren çalışmalar yapmaları önerilebilir.

Kaynakça

Akyel, R. (2016). Sayıştay raporlarının kamu mali yönetimine katkısı. *Amm İdaresi Dergisi*, 49(1), 119–145.

Altunay, E. (2020). Okul müdürlerinin ders denetimlerine ilişkin müdür ve öğretmen görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 55, 95-27.

Apan, A. (2011). ABD ve Türkiye'de denetim sistemindeki son eğilimler: genel müfettişlik ve performans denetimi. *Türk İdare Dergisi*. 471-472.

Ayas, A. (2009). Öğretmenlik mesleğinin önemi ve öğretmen yetiştirmede güncel sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (3) , 1-12.

Aydın, R. (2009). Türkiye’de öğretmen sorunları açısından Milli Eğitim Şuralarının değerlendirilmesi (1980–2000). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 199-237.

Aydın, M. (1994). *Eğitim yönetimi* Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.

Baş, M. & Sarıgöz, O. (2018) An examination of teacher candidates’ attitudes towards teaching profession. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies* Vol.10(4), 25-32, DOI: 10.5897/IJEAPS2018.0553 Article Number: 0376B4F56733. Retrived: <https://academicjournals.org/journal/IJEAPS/article-full-text-pdf/0376B4F56733>

Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim Yönetimi Nitelikli Okul*. Feryal Matbaası

Balyer, A. (2012). Çağdaş okul müdürlerinin değişen rolleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 75-93

Canlı, S. ve Demirtaş, H. (2015). Eğitim denetmenlerinin mesleklerine yönelik görüşleri ve beklentileri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2015) 93-118

Cemaloğlu, N. (2005). Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme ve istihdamı varolan durum, gelecekteki olası gelişmeler ve sorunlar. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (2) , 249-274.

Cereci, C. ve Çetin, R.B. (2019). İş sağlığı ve güvenliği mevzuatından kaynaklanan sorumluluklarına ilişkin okul müdürü görüşleri. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(6), 151-162

Demir, E. ve Köse, M. (2016). Öğretmenlerin rol modelliği hakkında öğretmen görüşleri. *Akademik Bakış Dergisi*, 53, 38-57.

Demirbaş, Y. ve Yağbasan, R. (2005). Sosyal öğrenme teorisine dayalı öğretim etkinliklerinin, öğrencilerin bilimsel tutumlarının kalıcılığına olan etkisinin incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 363-382

Demirci, Ö. (2017). *Hesap verebilirlik mekanizmasının işleyişinde Türk Sayıştay’ının rolü ve değişen önemi*, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Kırıkkale.

Ekinci, H. & Sabancı, A. (2020). Okul müdürlerinin soruşturma görevlerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunlar. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 39 (1) , 138-154. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuefd/issue/53755/572807>

Ela, M. & Türkyener C. M. (2015). Türkiye’de Sayıştay’ın düzenlilik denetimi: Genel Bir Bakış. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 52 (602), 25-42.

Ertürk, S. (1998). *Eğitimde Program Geliştirme*. Meteksan A.Ş.

Görgün, E. (2011). *Türk kamu mali yönetiminde sayıştay denetimi*, Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Karaman.

Hürriyet, 2018 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ogrenciye-tekme-attigi-one-surulen-ogretmene-gozalti-40808684> 19.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Hürriyet, 2014 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/milli-egitim-mutemetlerinden-buyuk-vurgun-26959330> 19.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Hürriyet, 2020 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/hizmetlinin-okuldaki-kasadan-hirsizligi-kamerada-41669612> 20.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Korkmaz, M. (2005). Okul yöneticilerinin yetiştirilmesi: sorunlar çözümler ve öneriler. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (3) , 237-252.

Milli Eğitim Temel Kanunu (1739 Sayılı Kanun), Resmi Gazete Sayı: 14574, Tarih: 24.06.1973. 10.03.2022 tarihinde indirilmiştir.

Milliyet, 2021 <https://www.milliyet.com.tr/gundem/takdir-belgesi-karsiliginda-ogrencilerini-istismar-etti-6505521> 19.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Milliyet, 2008 <https://www.milliyet.com.tr/gundem/milli-egitim-muduru-zimmetten-tutuklandi-877679> 20.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Şahin İpek, E. A., & Hepaksaz, E. (2018). Mali yönetim sisteminde Sayıştay hesap yargısı açısından kamu zararı unsurlarının değerlendirilmesi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 93–114.

Önder, M. ve Meydanlı, M. (2019). TBMM'nin Denetim Aracı Olarak Sayıştay'ın Rolü: 6085 sayılı Sayıştay kanunu sonrası değişiklikler ve etkisi. *Amme idaresi dergisi*, 52, 123-154.

Öntaş, T. (2012). Eğitimde insan kaynakları yönetimi ve personel seçimi, ODTÜ Uygulamalı Eğitim Kongresi, Ankara.

Özekicioğlu, S. (2017). Türkiye'de dış denetim mevzuatı ve kamu mali yönetimine yansımaları. *M U İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 39(2), 1–10.

Parlak Aras, D. , Erdoğan, İ. C. ve Sabancı, A. (2021). Okul müdürlerinin ve öğretmenlerin okul müdürlerinin ders denetimine ilişkin algıları: metafor çalışması / Perceptions of school principals and teachers regarding school principals' lesson supervision: a metaphor study. *e- Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12 (4) , 151-172 . DOI: 10.19160/e-ijer.970558

Posta, 2021 <https://www.posta.com.tr/son-dakika/feci-kaza-uzerine-kale-diregi-devrildi-2360166> 19.04.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Resmi Gazete (2004), Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun 5235, *T. C. Resmi Gazete*, 25606, 07 Ekim 2004.

Resmi Gazete (2004), Türk Ceza Kanunu, *T.C. Resmi Gazete*, 25611, 12 Ekim 2004.

Resmi Gazete (2014), Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, *T.C. Resmi Gazete*, 29044, 28 Haziran 2014.

Resmi Gazete (2017) , Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği, *T. C. Resmi Gazete*, 30160, 20 Ağustos 2017.

Saç, C. (2016). *2002-2014 yılları arasında öğretmen yetiştirme ve atama politikalarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Taymaz, H., (2011), Eğitim sisteminde teftiş: kavramlar, ilkeler, yöntemler. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Turhan, M. ve Karabatak, S. (2015), Türkiye'de okul yöneticilerinin yetiştirilmesi ve yurtiçi alanyazında sunulan model önerilerinin incelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 2 (3), 79-107 .

Türk Dil Kurumu (TDK), (2022). www.tdk.gov.tr.

Tonbul, Y. (2021). Eğitim Kurumlarında Yönetimsel Sorunların Analizi İçin Kuram Rehberi. Anı Yayıncılık.

Toprakçı, E. (2008). Sınıfa Dayalı Yönetim. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Toprakçı, Erdal (2009) Öğretmenlerin suç karnesi- Yargı kararlı gazete haberleri ölçütünde karşılaştırmalı bir analiz. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, IV.Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi, Bildiri Kitabı, 14-15 Mayıs 2009 (ss.475-487)
Erisim: <https://www.erdaltoprakci.com.tr/wp-content/uploads/2020/05/suc-karnesi.pdf>

Toprakçı, E. ve Altunay, E. (2015). *Anılarla öğretmenlik*. Ankara Pegem A Akademi

- Toprakçı E. ve Akçay, A. (2016). Türkiye’de kamu yararına çalışan derneklerin eğitim faaliyetlerinin yönetimi ve denetimi (Yasal belgeler temelinde nitel bir analiz). Cumhuriyet International Journal of Education-CIJE, 5 (1), 29-52
Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cije/issue/29849/321382>
- Toprakçı, E. (2016). *Eğitbilim pedandragoji*. Ankara: Ütopya Yayınevi
- Toprakçı, E., Beytekin, O.F. ve Doğan, M. (2018). Yargıtay’ın özel öğretim kurumlarına ilişkin verdiği kararların incelenmesi. *Turkish Studies* 13(19). 1781-1795.
- Toprakçı E. ve Bakır D. (2019). 2012-2017 yılları arası Milli Eğitim Bakanlığı sayıştay denetim raporlarının incelenmesi, 14. *Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi Tam Metin Bildiri Kitabı*, s. 829-834, Çeşme/İzmir 2-4 Mayıs 2019. Erişim: <https://www.erdaltoprakci.com.tr/wp-content/uploads/2019/11/sadece-bizim-bildiri-eyedder-2019.pdf> İkinci erişim: <https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/5102019141350eg%C4%B1t%C4%B1m%20kongreleri.pdf>
- Toprakçı, E. ve Taş, Ş. (2020). Yargıtay’ın okul müdürlerine ilişkin verdiği kararların incelenmesi / Investigation of the decisions of the supreme court related to school principal. e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 11 (1), 20-40. Erişim: <http://www.e-ijer.com/tr/pub/issue/54198/599095>
- Toprakçı, E. ve Ak, H. (2021). Milli Eğitim Bakanlığı, 2018-2020 yılları arasına ait Sayıştay denetim raporlarının kamu zararı bağlamında incelenmesi, *E-International Journal of Pedandragogy (e-ijpa)* 1(3), 36-49. Doi: <https://trdoi.org/10.27579808/e-ijpa.56>
- Wikipedia, 2022 Yargıtay (Türkiye)
[https://tr.wikipedia.org/wiki/Yarg%C4%B1tay_\(T%C3%BCrkiye\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Yarg%C4%B1tay_(T%C3%BCrkiye)) 19.03.2022 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Yargıtay Başkanlığı. “Emsal Karar Arama”. Erişim: 05.01.2022.
<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/>
- Yargıtay Mevzuatı (2018).Yargıtay Kanun Numarası: 2797 Kabul Tarihi: 4/2/1983
- Yener, F. (2011). *Sorunlu Öğrenci Davranışlarının Çözümünde Yönetici ve Öğretmenlerin Rol Model Davranışlarının Önemi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

EXTENDED ABSTRACT

Introduction:

While trying to maintain human life as a social creature, it provides the emergence and development of various institutions/organizations and organizations that play an important role in ensuring the continuity of the society with different expectations, goals, needs and duties. One of the most important of these institutions is the educational institutions that shape the future of societies. The education system in Turkey is regulated by the constitution and the laws, regulations and by-laws prepared on the basis of the constitution. Due to the increase in the number of individuals in educational institutions, the diversification of the functions of individuals, the emergence of coordination problems between classes and schools during the educational processes, the problem of not performing the functions of educational institutions in accordance with their purpose, educational institutions need to be inspected. In general, auditing is defined as the process of measuring practices to increase the efficiency of organizations.

Educational supervision, which is a concept that emerged from the relationship of educational institutions with supervision, gains even more importance because its input and output are human. Toprakçı and Akçay (2016) defined educational supervision as all efforts to determine the level of realization of the objectives of educational organizations, to take the necessary measures to obtain the best outputs, and to ensure the development of the process. Within the organizational structure of the Ministry of National Education, there is the Ministry of National Education Inspection Board regarding the subjects that will be subject to inspection, and this unit is directly affiliated to the minister and inspects and supervises the central organization units, provincial and district national education directorates, primary and secondary education institutions on behalf of the minister. These inspections are not only inspections related to work and operation in schools and institutions, but also include investigation tasks initiated as a result of complaints. After the complaints made, an investigation file is opened with the statements of the relevant persons (complainant, complainant, information sought) and a conclusion is reached with the available data on the subject. In the audit process, depending on the nature of the subject, the court process has started, it has been decided to be taken to the court, or any audit decision can be brought to the court depending on the wrong audit decision. According to Toprakçı, Beytekin and Doğan (2018); In the legal status, rights and supervision of administrators, teachers, civil servants, students and all other stakeholders working in educational institutions, law was needed in order for the system to achieve its purpose, and it was stated that the legal system, including the Supreme Court, is a part of education supervision. When the literature is examined, it is seen that there are studies related to the high courts, which is one of the supervisory bodies. When all these studies are examined, it is seen that there is no study in which the judicial decisions of the Supreme Court of Appeals are examined in general, except for the central organization of the Ministry of National Education. This research aims to examine the cases of the Ministry of National Education personnel's cases, which occurred while performing their duties and which were reflected in the courts, and which were brought to the Court of Cassation through appeal. With this study, employees (teachers, administrators, civil servants, servants) and other interested parties (parents, students, etc.) in schools and other educational institutions can learn about the characteristics of the cases discussed by the Supreme Court and get an idea about the legal problems that may arise. As a result, it is estimated that the data about the result of the action may enable the person to take steps that can prevent them from being involved in crime. Therefore, it is expected that the research will contribute to the administration of the Provincial and District Directorate of National Education and to the school administration, especially to the institution administrations, teachers and other personnel.

Method:

It is defined as a research in which qualitative data collection methods are used and a qualitative process is followed to reveal perceptions and events in a realistic and holistic way in their natural environment. Case study includes presenting a situation (fact, event, etc.) as it is. Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the case or cases that are aimed to be investigated. (Yıldırım ve Şimşek, 2018). In the research, the document analysis method process was followed in the qualitative and case study pattern, since the existing situation of the Ministry of Education personnel crime types was tried to be understood through the documents.

In the research, documents containing the judicial decisions brought to the Court of Cassation regarding the personnel working in units other than the central organization of the Ministry of National Education (provincial and district directors of national education, branch managers, school administrators, teachers, civil servants, assistant servants, etc.) were used. . In order to obtain the documents used in the research, the link/link/ section of the Search for Precedent Decision (<https://karararama.yargitay.gov.tr/>) in the official website of the Supreme

Court was used. Special education institutions, rehabilitation centers, driving license courses, study centers etc. Institutional data were not included in the study.

Since the credibility of the results is accepted as one of the important criteria of scientific studies, "validity" and "reliability" are two criteria that are widely used. In order to reveal a holistic picture about the investigated phenomenon or event, the researcher should use some methods (participant confirmation, colleague confirmation, variation) that will help confirm the data obtained and the results (Yıldırım & Şimşek, 2018). In this research process, peer confirmation, expert opinions examining the audit reports of the Court of Accounts, the Council of State and various institutions and the Ministry of National Education were consulted, and opinions were exchanged by meeting at regular intervals. The reliability of accessing the documents examined in the research from the precedent decision search section on the official website of the Court of Cassation, and the selection of the decisions reached here by limiting them to the relevant personnel are also measures to increase the validity.

Results:

According to the research results; Among the decisions made to the Court of Cassation through appeal and actively published on the official decision search page of the Court of Cassation, 605 decisions were reached on the basis of offenses regarding the personnel of the Ministry of National Education. It was observed that the number of decisions changing between 2003 and 2021 was at the highest level in 2014. When the reason for this was investigated, it was concluded that the number of members and chambers of the Supreme Court was the highest at that time (wikipedia 2022). As the number of chambers increased, the negotiation of the pending files accelerated, and accordingly, too many decisions may have been made that year (2014). When the local court types of the proceedings regarding the 605 judgments reached are examined, it is seen that 274 judgments belong to the Heavy Penal Court, 246 judgments belong to the Criminal Court of First Instance and 85 judgments belong to the Criminal Court of Peace. According to the crimes, the decisions reached regarding all personnel are as follows; crimes against bodily immunity, crimes against the credibility and functioning of public administration, crimes against sexual immunity, crimes against property, crimes against public trust, crimes against the constitutional order, crimes against life, crimes against private life and privacy, crimes against freedom, crimes against honor, crimes against courthouse, crimes in the field of informatics, torture and torture and crimes against public morality were encountered.

Discussion and Conclusion:

When the lawsuits filed against teachers were classified according to the type of crime, it was determined that the crimes against body immunity were the most common. Immediately afterwards, it was seen that there were crimes against sexual immunity. It has been understood that the type of personnel with the highest number of Supreme Court decisions after teachers is school administrators. When the distribution of the decisions of the school administrators according to the personnel task type is examined; school, vice principals, vice principals, deputy principals and Public Education Center directors, respectively. It is noteworthy that more than half of the cases involving school administrators are related to school principals. When the Supreme Court decisions regarding civil servants, which is another personnel classification, are examined, it is seen that the decisions reached on the basis of crime belong to the trustee, chief, civil servant, officer and paid civil servants. It has been seen that trustees are mostly involved in embezzlement, fraud and forgery of official documents and try to gain profit from the tangible assets they manage.

In the searches made within the decisions of the Supreme Court, the number of decisions regarding the managers of the Provincial and District Directorate of National Education, which is another type of personnel, comes after the civil servants. When the distribution of the provincial

and district administrators, in which more decisions are reached than the service personnel, is analyzed according to the type of duty, the highest number of decisions is made by the district director of National Education, then the director of the District National Education branch, the director of the Provincial National Branch, the director of the Provincial National Education and the least decision is made by the provincial National Education Director. It was seen that it belonged to the deputy director of education. It has been found that the most common type of crime is Crimes Against the Reliability and Functioning of the Public Administration. This type of crime, which is the most common among school administrators and civil servants, constitutes more than half of the total crimes. Embezzlement and abuse of power are the most common types of crimes in this crime group.

Among the personnel types, the personnel with the least Supreme Court decision were the retainers. In terms of the number of decisions, when the crimes in the decisions regarding the servants who come after the directors of the provincial and district national education directorates are examined, it is seen that the most crimes are against property, including theft, fraud, and damage to property.

When evaluated in general, a suggestion that can be brought to the users of the application; is that crime rates can be reduced with an effective management and control. On the other hand, it can be suggested that researchers conduct studies focusing on the causes of crime in education.